

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Број: 011-00-240/2017-04

24. март 2017. године

Кнеза Милоша 20

Београд

На основу члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14),

Министар финансија доноси

ОБЈАШЊЕЊЕ

у вези са одређивањем места промета услуга изнајмљивања превозних средстава и других покретних ствари, од 1. априла 2017. године

1. Увод

Од 1. априла 2017. године примењују се нова правила за одређивање места промета услуга, која су прописана одредбама члана 12. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 - исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15 и 108/16 - у даљем тексту: Закон). У складу са наведеним правилима, место промета услуга одређује се у зависности од тога да ли се услуга пружа пореском обвезнику или лицу које није порески обвезник.

2. Одређивање пореског обвезника коме се пружа услуга у циљу утврђивања места промета услуга изнајмљивања превозних средстава и других покретних ствари

За сврху примене правила која се односе на одређивање места промета услуга, одредбом члана 12. став 1. Закона прописано је да се овим чланом одређује порески обвезник искључиво за сврху примене тих правила.

Одредбама члана 12. став 2. Закона прописано је да када услугу пружа лице које је обвезник ПДВ у складу са овим законом, пореским обвезником којем се пружа услуга сматра се:

1) свако лице које обавља делатност као трајну активност без обзира на циљ обављања те делатности;

2) правна лица, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе са седиштем у Републици;

3) страна правна лица, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, регистровани за плаћање пореза на потрошњу у држави у којој имају седиште.

Сагласно одредбама члана 12. став 3. Закона, када услугу пружа страном лице које се није евидентирало за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом, пореским обвезником којем се пружа услуга сматра се:

- 1) свако лице које обавља делатност као трајну активност без обзира на циљ обављања те делатности;
- 2) правна лица, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе.

НАПОМЕНА: Порески обвезник из члана 12. ст. 2. и 3. Закона не мора истовремено да буде и обвезник ПДВ. Наиме, поједина лица која, по природи ствари, нису обвезници ПДВ (с обзиром да не обављају делатност у циљу остваривања прихода), примера ради хуманитарне организације, сматрају се пореским обвезницима из члана 12. ст. 2. и 3. Закона.

3. Одређивање места промета услуга изнајмљивања превозних средстава и других покретних ствари – примена општег правила и изузетака

Место промета великог броја услуга одређује се у складу са општим правилима прописаним одредбама члана 12. ст. 4. и 5. Закона, док су за одређивање места промета одређених услуга (наведених у Закону) прописани изузеци од примене општих правила. С тим у вези, изузеци од примене општих правила, а који се односе на услуге изнајмљивања превозних средстава и других покретних ствари, прописани су одредбама члана 12. став 6. тач. 5) и 6) и тачка 7) подтачка (8) Закона, и то за услуге:

1) изнајмљивања превозних средстава на краћи временски период, независно од тога да ли се услуге пружају пореском обвезнику или лицу које није порески обвезник, у смислу да се местом промета тих услуга сматра место у којем се превозно средство стварно ставља на коришћење примаоцу услуге (члан 12. став 6. тачка 5) Закона);

2) изнајмљивања превозних средстава на временски период који се не сматра краћим временским периодом у смислу Закона, које се пружају лицу које није порески обвезник, у смислу да се местом промета тих услуга сматра место у којем то лице има седиште, пребивалиште или боравиште (члан 12. став 6. тачка 6) Закона);

3) изнајмљивања покретних ствари, осим превозних средстава, које се пружају лицу које није порески обвезник, у смислу да се местом промета тих услуга сматра место седишта, пребивалишта или боравишта примаоца услуга (члан 12. став 6. тачка 7) подтачка (8) Закона).

За одређивање места промета услуга изнајмљивања превозних средстава на временски период који се не сматра краћим временским периодом у смислу Закона и услуга изнајмљивања покретних ствари, осим превозних средстава, које се пружају пореском обвезнику, примењује се опште правило прописано чланом 12. став 4. Закона.

НАПОМЕНА: У циљу адекватне примене наведених законских одредаба, неопходно је утврдити да ли је у конкретном случају реч о изнајмљивању добара која се сматрају превозним средствима и с тим у вези да ли се превозна средства изнајмљују на краћи временски период или на временски период који се не сматра краћим временским периодом у смислу Закона, или је реч о изнајмљивању покретних ствари која се не сматрају превозним средствима у смислу Закона.

3.1. Превозна средства

Правилником о утврђивању превозних средстава за сврху одређивања места промета услуга изнајмљивања тих средстава, у смислу Закона о порезу на додату

вредност („Службени гласник РС”, број 21/17 – у даљем тексту: Правилник), чланом 2. став 1. прописано је да се превозним средствима, у смислу члана 12. став 6. тач. 5), 6) и тачка 7) подтачка (8) Закона, сматрају возила и друга добра намењена превозу лица или ствари, са или без мотора.

Према ставу 2. истог члана Правилника, превозним средствима из става 1. овог члана сматрају се нарочито:

1) друмска возила, и то: аутобус, минибус, камион, возило за комбиновани превоз лица и ствари, путнички аутомобил, мопед, мотоцикл, трицикл, четвороцикл, бицикл, камп кућица и камп приколица;

2) приколице и полуприколице;

3) железнички вагони;

4) пловила, и то: брод, јахта, чамац, баржа и скела;

5) ваздухоплови, и то: авион, хеликоптер и једрилица, укључујући параглајдер и балон;

6) возила посебно намењена превозу болесних и повређених лица;

7) трактори и мотокултиватори;

8) инвалидска колица.

Возила која нису намењена превозу лица или ствари (нпр. железничко вучно возило, брод тегљач, брод потискивач, покретни кран, виљушкар, багер, комбајн, тркачки аутомобили и др), као и контејнери, палете и сл. не сматрају се превозним средствима из става 1. овог члана (став 3. члана 2. Правилника).

Сагласно наведеном, превозним средствима сматрају се добра наведена у члану 2. став 2. Правилника и друга добра која су намењена превозу лица или ствари, са или без мотора, док се покретним стварима, која се не сматрају превозним средствима, сматрају сва возила и друга добра, која нису намењена превозу лица или ствари.

3.2. Краћи временски период

Краћим временским периодом из става 6. тачка 5) овог члана сматра се непрекидни временски период који није дужи од 30 дана, а ако се ради о пловилима од 90 дана (члан 12. став 8. Закона).

3.3. Примери за одређивање места промета услуга изнајмљивања превозних средстава на краћи временски период (члан 12. став 6. тачка 5) Закона – независно од тога да ли се услуга пружа пореском обвезнику или лицу које није порески обвезник)

1) Обвезник ПДВ изнајмљује камион, који се физички налази у Будимпешти, пореском обвезнику са седиштем у Крагујевцу, на период од 30 дана.

Место промета услуге је Будимпешта. По овом основу обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

2) Обвезник ПДВ изнајмљује камион, који се физички налази у Будимпешти, пореском обвезнику са седиштем у Барселони, на период од 30 дана.

Место промета услуге је Будимпешта. По овом основу обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

3) Обвезник ПДВ изнајмљује аутобус, који се физички налази у Суботици, пореском обвезнику са седиштем у Нишу, на период од 21 дан.

Место промета услуге је Суботица. По овом основу обвезник ПДВ обрачунава и плаћа ПДВ.

4) Обвезник ПДВ изнајмљује аутобус, који се физички налази у Суботици, пореском обвезнику са седиштем у Софији, на период од 21 дан.

Место промета услуге је Суботица. По овом основу обвезник ПДВ обрачунава и плаћа ПДВ.

5) Обвезник ПДВ изнајмљује путнички аутомобил, који се физички налази у Подгорици, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Ужицу, на период од 3 дана.

Место промета услуге је Подгорица. По овом основу обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

6) Обвезник ПДВ изнајмљује путнички аутомобил, који се физички налази у Подгорици, лицу које није порески обвезник, са боравиштем у Бечу, на период од 3 дана.

Место промета услуге је Подгорица. По овом основу обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

7) Обвезник ПДВ изнајмљује четвороцикл, који се физички налази у Београду, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Нишу, на период од 5 дана.

Место промета услуге је Београд. По овом основу обвезник ПДВ обрачунава и плаћа ПДВ.

8) Обвезник ПДВ изнајмљује четвороцикл, који се физички налази у Београду, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Бечу, на период од 5 дана.

Место промета услуге је Београд. По овом основу обвезник ПДВ обрачунава и плаћа ПДВ.

9) Обвезник ПДВ изнајмљује јахту, која се физички налази у Ници, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Новом Саду, на период од 75 дана.

Место промета услуге је Ница. По овом основу обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

10) Страно лице које се није евидентирало за обавезу плаћања ПДВ у складу са Законом (у даљем тексту: страно лице) изнајмљује камион, који се физички налази у Будимпешти, пореском обвезнику са седиштем у Крагујевцу, на период од 30 дана.

Место промета услуге је Будимпешта. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – порески обвезник са седиштем у Крагујевцу није порески дужник, тј. нема обавезу да обрачуна и плати ПДВ.

11) Страно лице изнајмљује аутобус, који се физички налази у Суботици, пореском обвезнику са седиштем из Ниша, на период од 21 дан.

Место промета услуге је Суботица. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – порески обвезник са седиштем у Нишу има обавезу да обрачуна и плати ПДВ, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона.

12) Страно лице изнајмљује путнички аутомобил, који се физички налази у Подгорици, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Ужицу, на период од 3 дана.

Место промета услуге је Подгорица. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – лице које није порески обвезник, са пребивалиштем у Ужицу, није порески дужник, тј. нема обавезу да обрачуна и плати ПДВ.

13) Страно лице изнајмљује четвороцикл, који се физички налази у Београду, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Нишу, на период од 5 дана.

Место промета услуге је Београд. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – лице које није порески обвезник, са пребивалиштем у Нишу, има обавезу да обрачуна и плати ПДВ, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона.

14) Страно лице изнајмљује јахту, која се физички налази у Ници, лицу које је порески обвезник са седиштем у Новом Саду, на период од 90 дана.

Место промета услуге је Ница. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – порески обвезник са седиштем у Новом Саду није порески дужник, тј. нема обавезу да обрачуна и плати ПДВ.

3.4. Примери за одређивање места промета услуга изнајмљивања превозних средстава на временски период који се не сматра краћим временским периодом у складу са Законом (члан 12. став 4. Закона – када се услуга пружа пореском обвезнику, односно члан 12. став 6. тачка б) Закона – када се услуга пружа лицу које није порески обвезник)

1) Обвезник ПДВ изнајмљује камион, који се физички налази у Будимпешти, пореском обвезнику са седиштем у Крагујевцу, на период од 45 дана.

Место промета услуге је Крагујевац. По основу промета предметне услуге, обвезник ПДВ има обавезу да обрачуна и плати ПДВ.

2) Обвезник ПДВ изнајмљује камион, који се физички налази у Будимпешти, пореском обвезнику са седиштем у Барселони, на период од 45 дана.

Место промета услуге је Барселона. По основу промета предметне услуге обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

3) Обвезник ПДВ изнајмљује аутобус, који се физички налази у Суботици, пореском обвезнику са седиштем у Нишу, на период од 60 дана.

Место промета услуге је Ниш. По основу промета предметне услуге обвезник ПДВ обрачунава и плаћа ПДВ.

4) Обвезник ПДВ изнајмљује аутобус, који се физички налази у Суботици, пореском обвезнику са седиштем у Бања Луци, на период од 60 дана.

Место промета услуге је Бања Лука. По основу промета предметне услуге обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

5) Обвезник ПДВ изнајмљује путнички аутомобил, који се физички налази у Подгорици, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Ужицу, на период од 32 дана.

Место промета услуге је Ужице. По основу промета предметне услуге обвезник ПДВ обрачунава и плаћа ПДВ.

6) Обвезник ПДВ изнајмљује путнички аутомобил, који се физички налази у Подгорици, лицу које није порески обвезник, са боравиштем у Бечу, на период од 32 дана.

Место промета услуге је Беч. По основу промета предметне услуге обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

7) Обвезник ПДВ изнајмљује четвороцикл, који се физички налази у Београду, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Нишу, на период од 120 дана.

Место промета услуге је Ниш. По основу промета предметне услуге обвезник ПДВ обрачунава и плаћа ПДВ.

8) Обвезник ПДВ изнајмљује четвороцикл, који се физички налази у Београду, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Бечу, на период од 120 дана.

Место промета услуге је Беч. По основу промета предметне услуге обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

9) Обвезник ПДВ изнајмљује јахту, која се физички налази у Ници, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Београду, на период од 95 дана.

Место промета услуге је Београд. По основу промета предметне услуге обвезник ПДВ обрачунава и плаћа ПДВ.

10) Страно лице изнајмљује камион, који се физички налази у Будимпешти, пореском обвезнику са седиштем у Крагујевцу, на период од 50 дана.

Место промета услуге је Крагујевац. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – порески обвезник са седиштем у Крагујевцу има обавезу да обрачуна и плати ПДВ, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона.

11) Страно лице изнајмљује аутобус, који се физички налази у Суботици, пореском обвезнику са седиштем у Нишу, на период од 45 дана.

Место промета услуге је Ниш. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – порески обвезник са седиштем у Нишу има обавезу да обрачуна и плати ПДВ, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона.

12) Страно лице изнајмљује путнички аутомобил, који се физички налази у Подгорици, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Ужицу, на период од 35 дана.

Место промета услуге је Ужице. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – лице које није порески обвезник, са пребивалиштем у Ужицу, има обавезу да обрачуна и плати ПДВ, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона.

13) Страно лице изнајмљује четвороцикл, који се физички налази у Београду, лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Нишу, на период од 60 дана.

Место промета услуге је Ниш. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – лице које није порески обвезник, са пребивалиштем у Нишу, има обавезу да обрачуна и плати ПДВ, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона.

14) Страно лице изнајмљује јахту, која се физички налази у Ници, лицу које је порески обвезник са седиштем у Новом Саду, на период од 120 дана.

Место промета услуге је Нови Сад. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – порески обвезник са седиштем у Новом Саду има обавезу да обрачуна и плати ПДВ, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона.

3.5. Примери за одређивање места промета услуга изнајмљивања покретних ствари, осим превозних средстава (члан 12. став 4. Закона – када се услуга пружа пореском обвезнику, односно члан 12. став 6. тачка 7) подтачка (8) Закона – када се услуга пружа лицу које није порески обвезник)

1) Обвезник ПДВ изнајмљује грађевинску машину пореском обвезнику са седиштем у Београду.

Место промета услуге је Београд. По основу промета предметне услуге, обвезник ПДВ има обавезу да обрачуна и плати ПДВ.

2) Обвезник ПДВ изнајмљује контејнер пореском обвезнику са седиштем у Скопљу.

Место промета услуге је Скопље. По основу промета предметне услуге обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

3) Обвезник ПДВ изнајмљује компјутерску опрему представништву страног правног лица које се налази у Београду. Реч је о представништву које се не сматра сталном пословном јединицом из члана 8. став 5. Закона, али се сматра сталном пословном јединицом из члана 12. Закона.

Место промета услуге је Београд. По основу промета предметне услуге, обвезник ПДВ има обавезу да обрачуна и плати ПДВ.

4) Обвезник ПДВ изнајмљује хаљину физичком лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Крушевцу.

Место промета услуге је Крушевац. По основу промета предметне услуге, обвезник ПДВ има обавезу да обрачуна и плати ПДВ.

5) Обвезник ПДВ изнајмљује видео - бим лицу које није порески обвезник са седиштем у Сарајеву.

Место промета услуге је Сарајево. По основу промета предметне услуге обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

6) Обвезник ПДВ изнајмљује намештај – столице и столице физичком лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Сегедину.

Место промета услуге је Сегедин. По основу промета предметне услуге обвезник ПДВ не обрачунава и не плаћа ПДВ.

7) Страно лице изнајмљује брод ледоломац пореском обвезнику са седиштем у Београду.

Место промета услуге је Београд. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – порески обвезник са седиштем у Београду има обавезу да обрачуна и плати ПДВ, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона.

8) Страно лице изнајмљује комбајн пореском обвезнику са седиштем у Вршцу.

Место промета услуге је Вршац. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – порески обвезник са седиштем у Вршцу има обавезу да обрачуна и плати ПДВ, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона.

9) Страно лице изнајмљује багер огранку у Москви пореског обвезника са седиштем у Краљеву.

Место промета услуге је Москва. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – порески обвезник са седиштем у Краљеву није порески дужник, тј. нема обавезу да обрачуна и плати ПДВ.

10) Страно лице изнајмљује планинарску опрему физичком лицу које није порески обвезник, са пребивалиштем у Зајечару.

Место промета услуге је Зајечар. По основу промета предметне услуге, прималац услуге – лице које није порески обвезник, са пребивалиштем у Зајечару, има обавезу да обрачуна и плати ПДВ, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона.

НАПОМЕНЕ:

1. У случају када предметне услуге пружа нерезидентно правно лице (страно лице или обвезник ПДВ у Републици Србији) правном лицу, односно предузетнику из Републике Србије, исплатилац прихода дужан је да по основу тих услуга обрачуна, обустави и плати порез по одбитку у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица, односно законом којим се уређује порез на доходак грађана.

2. По основу поступака привременог увоза превозних средстава или других покретних ствари одобрених од 1. априла 2017. године, односно пре 1. априла 2017. године, на основу уговора чији су предмет услуге изнајмљивања тих добара, а за које је место промета, у складу са чланом 12. Закона, у Републици Србији, надлежни царински орган, почев од 1. априла 2017. године, не обрачунава и не наплаћује ПДВ, већ ПДВ обрачунава и плаћа порески дужник у складу са Законом. Наиме, ако промет наведених услуга врши обвезник ПДВ (домаћи или страни), порески дужник за тај промет је обвезник ПДВ – пружалац услуга у складу са чланом 10. став 1. тачка 1) Закона, а ако промет услуга врши страно лице, порески дужник је прималац услуга у складу са чланом 10. став 1. тачка 3) Закона.

